

פא: עין משפט
גז מצוה

קנא א מיי פיה מהל' נקי מתוך הלכה ג
סימן ז פתח עיניו טו
טוסי' טעם קנא רבד
קנא ב (מיי פיה מהל'
שמה הלכה ג ופי'
ופכח) טעם לאין טו
טוסי' אר' טעם טו
טעם ג: ג
קנא ג מיי פיה מהל'
טעם מתוך הלכה ו
טעם עיניו טו טוסי' טו
טעם קנא ד מיי פיה מהל' טו
טעם טו טוסי' טו
טעם קנא ה מיי פיה מהל' ג
טעם טו
קנא ג מיי פיה מהל'
רובא הל' ג טעם
לאין טעם טוסי' טו
טעם טו:
קנא ז ח מיי פיה מהל'
מה הלכה ו ופי' טוסי'
טוסי' טעם קנא ג מיי
טוסי' טעם קנא רבד
טעם ט מיי פיה מהל'
טעם טעם מתוך הלכה ד
טעם טעם טוסי' טעם
רבד:
י כ ל ו ה יחא ככ אלפס
כ"ק פ"י דף קמ"ע"ב:

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

אין לך כל שבט ושבת מישראל (א) גרסינן. ופי' יט נחלני (ב) דף קנב. וטו) גזי חלוקת העולם (י) הנה גרסינן אין לך כל אחד ואחד מישראל כן נראה לר"ת: ונבטל דמי יינו סתוך דובשנו של חבירו. ע"כ מייירי כשעקל בית הכד כרוך עליה דל"כ לימא ליה מהפיקרא קזיכנא כדאמר לקמן בפרק בתרא (דף קטו: וז"ל) וחמאי נוטל דמי יינו הא אמר לקמן בפרק בתרא (סס) דלון לו אלף שכרו ומאי למימר דהך דר' ישמעאל ננו של רבי יוחנן בן זכורא פליג כדאמר בסמוך גימחיה לא קאמר וכן משמע בתוספתא (ד) דנתר הן דלא יקון קמני הך אנל אין נראה דלמה יעול דמי יינו הלא יכול לומר אני הייתי דוחק ומניל כיון

ולא ממקום הרואה את החמה שנאמר ומונגד תבואות שמשו: ומעין היוצא תחילה בני העיר כוסתפקין ממנו אמר רבה בר רב הונא ונותן לו רמים ולית הלכתא כוותיה: ומחכין בימה של טבריא ובלבד שלא יפרוס קלע ועימד את הספינה (א) אבל צד הוא ברשות ובכמורות ת"ר (ב) בראשונה התנו שבטים זה עם זה שלא יפרוס קליעה ועימד את הספינה אבל צד הוא ברשות ובכמורות תנו רבנן ימה של טבריא בחלקו של נפתלי היתה ולא עוד אלא שנמל מלא חבל חרם כדומה לקיים מה שנאמר בים ודרום ירשה תניא רבי שמעון בן אלעזר אומר תלושין שבהרים בחזקת כל השבטים הן עומדים ומחוכרים בחזקת אותו השבט ואין לך כל שבט ושבת מישראל שאין לו בהר ובשפלה ובנגב ובעמק שנאמר בפנו וסעו לכם ובאו אה האמורי ואל כל שכניו בערבה בהר בשפלה ובנגב ובחוף הים וגו' וכן אתה מוצא בכנענים ובפרזיים (ב) ובאמוריים שלפניהם שנאמר ואל כל שכניו אלמא שכניו הכי הוו: ונפנין לאחורי הגדר ואפילו בשדה שהיא מלאה כרכום אמר רב אחא בר יעקב "לא נצרכה אלא ליטול הימנו צרור אמר רב חסדא ואפילו בשבת מר זוטרא חסידא שקיל ומהדר וא"ל לשמעיה (ג) (למחר) זיל שירקיה: ומהלכין בשבילי הרשות עד שתדר רביעה שניה אמר רב פפא והאי דידן אפילו טל קשי לה: ומסלקין לצדי הררכים מפני יתירות הררכים שמואל ורב יהודה הוו שקלי ואולי באורחא הוה מסתלק שמואל לצדי הררכים א"ל רב יהודה תנאין שהתנה יהושע אפילו בבבל א"ל שאני אומר יאפילו בחוצה לארץ רבי ורבי חייה הוו שקלי ואולי באורחא מסתלקו לצדי הררכים הוה קא מפסיע ואזיל ר' יהודה בן קנוסא קמיהו א"ל רבי לרבי חייה מי הוא זה שמראה גדולה בפנינו א"ל ר' חייה שמא ר' יהודה בן קנוסא תלמידי הוא וכל מעשיו לשם שמים כי ממו לגביה חזייה א"ל אי לאו יהודה בן קנוסא את גורתניהו לשקך בגיזרא דפרולא: התועה בין הכרמים מפסג ויורד מפסג ועולה: ת"ר (ד) הרואה חבירו תועה בין הכרמים מפסג ועולה מפסג ויורד עד שמעלהו לעיר או לדרך וכן הוא שתועה בין הכרמים מפסג ועולה מפסג ויורד עד שיעלה לעיר או לדרך מאי וכן מהו דתימא חבירו הוא דידע להיכא מסלק דניפסוג אבל הוא דלא ידע להיכא קא סליק לא ניפסוג נהדרה נהדר בי מיצרי קמ"ל הא דאורייתא הוא דתניא (ה) השבת גופו מניין ת"ל והשבותו דאורייתא הוא דקא בי מיצרי אחא הוא תקן דמפסג ועולה מפסג ויורד: ומת מצוה קנה מקומו: ורמינהו (ו) המוצא מת מוטל באיסרטיא מפנהו לימין איסרטיא או לשמאל איסרטיא שדה בור ושדה ניר מפנהו לשדה בור ושדה ניר שדה בור שתייה נירות שתייה זרועות מפנהו למקום שירצה אמר רב ביבי "במוטל על המיצר מתוך שניתן לפנותו מפנהו לכל מקום שירצה אמרי עשרה הני חד סרי הויין מהלכין בשבילי הרשות שלמה אמרה כדתניא הרי שכלו פירותיו מן השדה ואינו מניח בני אדם ליכנס בתוך שדהו מה הבריות אומרות עליו מה הנאה יש לפלוני ומה הבריות מוזקות לו עליו הכתוב אומר (ז) מהיות טוב אל תקרי רע ומי כתיב מהיות טוב אל תקרי רע אין כתיב כי האי גונא (ח) אל תמנע טוב מבעליו בהיות לאל ידך לעשות ותו ליכא והא איכא דרבי יהודה (ט) דתניא רבי יהודה אומר בשעת הוצאת זבלים אדם מוציא זבלו לרה"ר וצווכרו כל שלשים כדי שיהא נישוף ברגלי אדם וברגלי בהמה שעל מנת כן הנחיל יהושע לישראל את הארץ והא איכא דר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה "דתניא רבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אומר תנאי ב"ד הוא שיהא זה יורד לתוך שדה חבירו וקוצץ שוכו של חבירו להציל נחיל שלו ונותן לו דמי שוכו של חבירו ותנאי ב"ד הוא שיהא זה שופך יינו ומציל רובשנו של חבירו ונוטל דמי יינו מתוך רובשנו של חבירו ותנאי ב"ד הוא שיהא זה מפרק את עציו וטוען פשתנו של חבירו ונוטל דמי עציו מתוך פשתנו של חבירו שעל מנת כן הנחיל יהושע לישראל את הארץ ביחודאי לא קאמרין והא

ולא ממקום הרואה את החמה. סביבות לדין מנחון מפני שהוה עיקר האילן שהחמה מנשלת שם את הפרי וממיקו: מלא חבל חרם. מלא חבל של מזדה היה לו כדומה מן היצבה למשוך רשמו. חרם כמו מזדהים וחרמים (קבלת ו): בחוקם כל השבטים. כל מי שירצה יעול דהא כמטלני ושאר השלל והמלקוח היו: וכן אספ מוצא ככנעני. אע"פ שכתוב כאן הר האמורי אף כנעני ופריזי כן היו להם ישראל שירשו היה להם לכל אחד הר ושפלה ונגב ועמק (ט) ארץ שדות ובקעות שקורין כנפינייה לכן נקראת נגב שלל שעה היא גבוהה שאין שם כל אילנות וממה זורחת ומנגבמה: אמר ליה לשמעיה. צמול: שרקה. טמיהו צמית ומצרכה יפה: והא. קרקע דין: אפילו על יד עליה בילה קשה לה דריסת הרגל ממחרתו: אפילו כמולה לארץ. וכ"ש ככלל שמזיין שם שירות ועוזרין ושנים והלכין להמנות: מפסע ואזיל. מיתד ליתד פסיעות גסות ולא היה רוחה להסתלק אל מזר השדה: גדולמו. שהוה מראה לנו שהוה ירא שמים מאד ואינו חושש לתנאי שהתנה יהושע ומחיו סיוהרל: בגיזרא דפרולא. כלומר נדוי: מאי וכן. פשיטא מאי שנה איבו מחבריה: והפסוקו. את גופו משמע שסם טעה חבירך אמה לריך להעלותו לדרך: דאורייתא בי מלרי. יעבור סביבות מזרי הכרמים ולא יעבור בתוכם ויפסידם: איסרטיא. ריה"ר ט"ו אמה: שדה בור. מכלן לאיסרטיא ושדה ניר מכלן מפנהו לשדה בור. ניר חרוש ולא זרוע: מפנהו. אלמא לא קנה מקומו דאי קנה מקומו מלי בעל השדה של ימין ושל שמאל לעטוביה: על המיזר. מוטל כרוחם הדרך ועוצרין ומחילין עליו עושי טהרות ועממאות: כל שלשים יום. שלשים יום רשאי להניחו שם: דר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה. בפרק הגזול בתרא (לקמן קיד: ו) גמול של דבורים שהלכו לשדה חבירו ונחמייטו על שזכמה של אילן ואם יעול אחד אחד הן פורחות ואזירות מאחר שנתנו עיניהן צמחה שוכה לפיכך קוללה ונותן לו דמים: ומציל דובשנו. זה אם כדלו של יין חיה נא כדלו של דבש ונסדקה ממת של דבש וכן זה נא כחצילת פשתן על חמורו חיה נא כחצילת עגים ומת חמורו של בעל פשתן יפרק זה את עליו וטוענו: דר' יהודה ודרכי ישמעאל יחדאי יניחו ובריימא דעשרה תנאים סתמא היא: והא

מסורת הש"ס

(א) (תוספתא פ"ח.) (ב) כ"ב קנב. (ג) ס"ח א"י וגם רש"ל פ"ח. (ד) טעמיה ו' (ה) (תוספתא כ"מ פ"ב.) (ו) סהדרין ע"ג. (ז) עירובין י"א. (ח) (ברכות ז.) (ט) (תוספתא ד"ב פ"ח.) (י) לעיל ז' כ"ב קנב. (יא) לקמן קיד: (יב) פ"י ע"ט ו"ע"ג.

תורה אור השלם

- 1. ומגדר תבואת שמש ומגדר גרש ירושם. דברים לג יד
- 2. ולתפילי אמר נפתלי שבע רצון ואלא ברכת ים וירושם ירושם. דברים לג כג
- 3. פנו וסעו לכם ובאו הר האמורי ואל כל שכניו בערבה בהר ובשפלה ובנגב ובחוף הים ארץ הבנינו והלכנו עד הגדר הגדול נהר פרת. דברים א ו
- 4. ואם לא קרוב אחיך אליך ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך וקצה עקב עד דרש אחיך אתו והשבותו לו: דברים כב ב
- 5. אל תמנע טוב מבעליו בהיות לאל ידך לצשות: משלי כ כו

הגהות הב"ח

(א) נבי כנענים ובפריזים (ב) (שפליטס) חומ' וי"ג פ"ח אין זה: (ג) רש"י ד"ה וכן אמה וי' ונגב ועמק הפיר' ואח"כ מה"ד נגב ארץ: (ד) ר"ח ד"ה אין וי' מישראל ופי' ג"ל' ותיבת גרסינן נמחק: (ה) בא"ד העולם נכרי' ג"ל' ותיבת הנה נמחק:

הגהות הגר"א

(א) נבי ונגב סוף אלה יתרום (ב) קנב ועמית את הספינה (ג) לא הוא גרשמום (ד) ובמחרתם מא"י:

לעזי רש"י

כנפינייה (קנפינייה) ערכה. מרובה. שדות.